

Ad Soyad : Fahri Dönmez
Şube No : TOZD-202-01
Öğrenci No : 12213251
Bölüm : Bilgisayar Mühendisliği

Bilim Tarihi

Prof.Dr. Mustafa KAÇAR

Yrd. Doç. Zerrin Ayvaz Reis
Biyografisi ve Röportajı
ve
Doç. Dr. Mustafa Akgül
Biyografisi ve Röportajı

Mayıs 2014

Yrd. Doç. Zerrin Ayvaz Reis Kimdir?

1987 İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Matematik-Astronomi Lisans, 1990 İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sayısal Yöntemler Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans, 1999 İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Bilimleri Yazılım Mühendisliği Ana Bilim Dalı doktora derecesini almıştır.

1989 – 1990 İstanbul Üniversitesi M.Y.O. araştırma görevlisi , 1990 – 2001 İstanbul Üniversitesi Teknik Bilimler M.Y.O. Bilgisayar Programcılığı öğretim görevlisi ve 2001 yılından itibaren İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Eğitim Teknolojileri Eğitimi de öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

İNETD – İnternet Teknolojileri Derneği Yönetim Kurulu Üyesi ve TBD – Türkiye Bilişim Derneği Üyesidir.

Yayınlar:

Akademik Bir Disiplin Olarak Enformatik ve Türkiye'de Durum, Akademik Bilişim 2007, 31.Ocak.2007-2.Şubat.2007, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, <http://ab.org.tr/ab07/program/122.html> , (2007)

Bilgisayar Destekli Öğretim Materyali Geliştirme: Temel Gıda Maddelerinin Günlük Yaşamdaki Yeri, 1. Ulusal Kimya Eğitimi Kongresi, 20-22 Haziran 2007, İstanbul, Bildiri Özet Kitabı, sayfa:150 , (2007)

Aminler Konusunun Öneminin Bilgisayar Destekli Yaklaşımla Vurgulanması, 1. Ulusal Kimya Eğitimi Kongresi, 20-22 Haziran 2007, İstanbul, Bildiri Özet Kitabı, sayfa:104-105, , (2007)

İlköğretimde Madde Ve Özellikleri Konusunun Öğrencilere Kavratılmasında Bilgi Teknolojilerinin Kullanılması, 1. Ulusal Kimya Eğitimi Kongresi, 20-22 Haziran 2007, İstanbul, Bildiri Özet Kitabı, sayfa:91-92, , (2007)

İnternet Destekli Eğitim'de Bir Modül: Web Ortamını Etkin Kullanmak, Akademik Bilişim 2007, 31.Ocak.2007-2.Şubat.2007, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, <http://ab.org.tr/ab07/program/138.html> , (2007)

Temel Bilgisayar Başucu Kitabı; Lisans Yayınevi; Eylül 2005, İstanbul , (2005)

Bilgi Okyanusuna Açılan Kapı; İnternet, Eğitim Teknolojisi Eğitim Öğretim ve Tedarik Dergisi, Sayı:2, Mayıs-Haziran-Temmuz 2002 İstanbul, Sayfa:22 , (2002)

10-23 Nisan İnternet Haftası Etkinliklerinin Ardından, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi İletim, Yıl:14, Sayı:66, Mayıs- Haziran 2000, Sayfa:11 , (2000)

10-23 Nisan İnternet Haftası Etkinlikleri, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Uygulama Gazetesi İletim, Yıl:14, Sayı:65, Nisan 2000, Sayfa:11 , (2000)

Röportaj:

1. Türkiye'de bilginin ve bilimin durumunu kısaca nasıl yorumluyorsunuz?

Fahri bu konudaki bilgileri webden kolayca bulabilirsin. Benim buradaki yorumum; bilim adamları olarak çok çabalıyoruz.

2. Türkiye'de bilim yapmanın zorlukları nelerdir?

Öncelikli sorun maddi olanaklar. Arkasından da teknolojiye olan yakınlık geliyor. Bilim adamının bilime katkısı olması için dünyanın her yerinde olduğu gibi geçim sıkıntısı derdinin olmaması gerekiyor. Ki bu şekilde tüm enerjisini üretmeye yönlendirebilirsin. Üretirken eğer her hangi bir donanım/araca ihtiyaç duyuyorsa ona ne kadar yakın olursa gerçekleştirmede o kadar çabuk olur. Yoksa bu ihtiyacı temin edeceği yere gitmek veya üretilmesini beklemek, ya da üretmek için ayrıca çaba harcamak gerekiyor.

3. Lise programlarından verilen jeoloji, astronomi, felsefe, biyoloji, fizik ve kimya derslerinin yeterli seviyede verildiğini düşünüyor musunuz? Bilim bilincini gençlere verilebiliyor mu?

Bahsettiğiniz derslerin içerikleri ders olarak yeterlidir. Ancak öğrencilere bilim yapma bilinci kazandırılmak isteniyorsa bunu sağlayacak derslerin verilmesinde yarar var (mesele bilim felsefesi, bilim tarihi ve bilim etiği).

4. Sizce ülkemizin hedefleri arasında bilim ve teknoloji üreten bir toplum olmak var mıdır?

Ülkemizin hedefleri arasında bilim ve teknoloji üreten bir toplum olmak var.

5. ABD ve Avrupa'da yüksek lisans veya doktora yaparak dönen bilim yapma alt yapısında genç araştırmacı potansiyeline rağmen bilim alanında yetersiz olduğumuzu düşünüyor musunuz? Bunun sebebi bilime inancın azlığı mı? Bilimsel düşüncemizin olmaması mı?

Her çözümü yurt dışına gidenlerden beklemek yanlış. Oradaki imkanlarla bilim yapanların burada aynı olanakları bulamadıklarında üretkenlikleri de düşüyor. Öte yandan bilim yapabilmek için sadece yurt dışına gitmek de gerekmiyor.

6. Bende bir uzaktan eğitim öğrencisi olarak size uzaktan eğitim ülkemizde yeterli düzeye gelebilmişimdir diye sormak isterim? Özellikle mühendislik dallarında eğitim uzaktan eğitim ile verilebilir mi?

Ülkemiz yurt dışında gerçekleştirilen uzaktan eğitim seviyesinde eğitim düzeyine henüz gelemedi.

7. Ülkemizde hiçbir yayını, eseri olmadan makamlara gelerek ülkenin bilim teknoloji politikasını belirleme ve uygulamaya çalışılması sizce de yanlış değil midir?

Hiç kimseye danışmadan (bir bilene) yapılıyorsa elbette yanlıştır. Ancak bildiğim kadarıyla üst kademedeki karar vericilerin danışmanları, müsteşarları var.

8. Ülkemizde bilim ve araştırmadan başlıca sorumlu olan YÖK, TÜBİTAK, TAEK, TÜBA gibi kurumların görevlerini iyi yerine getiriyorlar mı?

Bahsettiğin kurumların görevlerini doğru bir şekilde gerçekleştirebilmek için sürekli çaba içinde olduklarını dönüşüm gerçekleştirmeye çalıştıklarını izliyorum.

9. Sizce de ülkemize hangisi uygun, nasıl olmalı, ne yapmalı yerine, bilim yapmak isteyenler kendilerine göre araştırma yapma yolunu mu izliyor?

Bilimin de bilim adamının da kendi yolu vardır. Üretilen de her ne kadar yanında bazı sorunlar getirirse de mutlaka bir fayda sağlar. Önemli olan onun faydasının anlaşılacağı zaman ve çevre koşullarının olgunlaşmış olup olmadığıdır.

10. Ülkemizde bilim insanı hak ettiği takdiri alabiliyor mu?

Tüm bilim insanları “hayır”, bazı bilim insanları ise “evet” hak ettikleri takdiri alabiliyorlar. Bu takdir, bilim insanına destek olanların etrafındaki varlığı ile gerçekleşir. Bilim adamının yanında onun başarısını kıskanan veya ne başardığını anlamayanlar varsa, bilim adamının takdir edilme şansı azalmaktadır.

11. Bilim ve teknoloji toplumlarında köklü araştırma merkezlerine ve bilimler akademisi gibi ülke araştırma politikalarına yön veren kurumlara ek olarak bir kısmında özel bakanlıklar bulunduğu gibi devlet yöneticilerinin de bilim ve teknoloji danışmanlıklarının olduğunu görüyoruz. Ülkemizde bu seviyeye gelmek mümkün olur mu sizce?

Anladığım kadarıyla siz henüz farkında değilsiniz ancak ülkemizde de Bir Bilim Teknoloji Bakanlığı var ve her şehirde de müdürlükleri var.

Doç. Dr. Mustafa Akgül Kimdir?

1970 ODTÜ İnşaat Mühendisliği, 1974 ODTÜ Matematik/Yöneylem mezunu olan Mustafa AKGÜL, 1981 yılında Waterloo University'den (Kanada) Combinatorics and Optimization üzerine doktora derecesini almıştır.

University of Delaware ve North Carolina State University'de misafir hocalık yapmış ve 1987'den beri Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

İnternet Kurulu, Kamunet Teknik Kurulu ve TOBB Sektör Kurulu üyeliği ve Türkiye Bilişim Derneği Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmıştır.

İnternet Teknolojileri Derneği ve Linux Kullanıcıları Derneği başkanlık görevlerini de yerine getirmektedir.

İnet-tr İnternet Konferansları, Akademik Bilişim ve İnternet Haftası'nı düzenleyen ekibin başında yer almaktadır.

Kendisi ilk basılı Türkçe İnternet kitabı olan "İnternet: Bilgiye Erişimin Yeni Araç ve Olanakları"nın yazarıdır.

Ayrıca geçen yıl TUBISAD-TBD yaşam boyu hizmet ödülünü almıştır.

Röportaj:

1. Türkiye'de bilginin ve bilimin durumunu kısaca nasıl yorumluyorsunuz?

Ülkemizde bilim doğayı anlama ve davranışlarımıza, kararlarımıza yön veren araçlar ve yöntem olarak algılanmıyor. Bu anlamda Bilgi'de bilimsel yöntemle elde edilmiş insanlığın birikimi olarak gözükmüyor. Bilgi daha çok statik malumat olarak görülüyor, onun günlük yaşama ve davranışlarımızı yönlendirmede bir anlamı olmayan şeyler olarak görülüyor. Toplumun yaşamında Bilim ve Bilginin önemli bir rolü olmadığı açıktır. Daha çok pragmatik bir yaklaşımdan bahsedebiliriz. Bu anlamda üniversiteler, doğayı anlama ve ülkenin sorunlarına ciddi olarak çözüm aranan merkezlerden ziyade diploma üretim merkezleri olarak görülüyor. O diploma sahibinin gerekli bilgi ve beceriyi kazanıp kazanmadığı pek önemli değildir. Bu istisnaları olsa da, kalın çizgileriyle durumun resmidir.

2. Türkiye'de bilim yapmanın zorlukları nelerdir?

En başta toplumda merakın olmayışı bilim için büyük bir eksiklik. "Başımıza icat çıkartma" gibi yeniliğe, farklılığa karşı bir atasözümüz var. Bilim, sanat ve entelektüel çaba pek değerli gözükmüyor. Para kazanma ve zengin olmak, saygın bilim adamı, sanatçı olmaktan çok daha önemli. Bütün bunlara paralel olarak, bilim yapmanın önü yeteri kadar açılmıyor. Bilime ve gerçeklere yeteri kadar saygı yok. Bunlara paralel olarak çalışma koşulları yeteri kadar uygun değil. Gerçekleri araştırıp, bunu kamuoyun dikkatine getirdiği için cezalandırılmaya çalışılan bilim adamı örneklerini biliyoruz. Bilim adamının, bağımsız ve tarafsız olarak gerçekleri araştırıp, yayınlamasının, kamu ile paylaşmasının önünü açılması gerekir.

3. Türkiye'de Bilim ve Teknoloji niçin yavaş geliyor sizce?

Başta algı, strateji ve felsefe konusunda ciddi eksiklikler var. Bilim ve teknolojiyi bir bütün olarak ele almak, ifade özgürlüğü, farklı görüşlere hoş görülme davranış gerekir. Bilim ve teknolojiyi geliştirmek, ülkenin sorunlarının çözümünde rol almasını teşvik etmek gerekir. Bilim ve teknolojiyi geliştirmek için kapsamlı bir plan yapılmalı ve bu inatla hayata geçirilmelidir. Kapsamlı, tutarlı ve planlama eksikliği gelişmenin yavaşlığının ana sebebidir.

4. Lise programlarından verilen jeoloji, astronomi, felsefe, biyoloji, fizik ve kimya derslerinin yeterli seviyede verildiğini düşünüyor musunuz? Bilim bilincini gençlere verilebiliyor mu?

Liselerde fen bilimleri ve felsefe dersleri yeterli düzeyde verilmiyor, bu derslerin gençlerde bilim ve teknoloji olan merakını teşvik ediyor olması lazım. Daha genelde toplumda bilim ve teknolojiye ilgiyi artıracak kapsamlı çalışmalar yapılmalıdır. Bunun ilköğretimde başlamalı ve tüm topluma bu bilinç verilmelidir. Ülkemizde teknolojiye daha fazla merak var gözükmüyor. Teknolojinin gelişmesi için bilimin ve özellikle temel bilimlerin gelişmesi gerekir.

5. Sizce ülkemizin hedefleri arasında bilim ve teknoloji üreten bir toplum olmak var mıdır? Yoksa teknolojinin ürünlerini kullanmak, tüketmek ve bu tüketimimizle gelişmek midir?

Söylem düzeyinde var. Buna yönelik kapsamlı, tutarlı planlarımız yok. Uygulama ise çok sorunlu. Devlet ve toplum olarak, kurumlarımız olarak bilim ve teknolojiyi esas alan bir bakış açımız yok. Kısa yoldan bizi zengin yapacak teknolojileri üretmek istiyoruz. Bu konuda teşvikler var. Ama bunlarda bütünsellik, kapsayıcılık, tutarlılık ve süreklilik yok. Bilim ve teknolojinin, özgürlük, diyalog ve hoş görü ortamında gelişeceğini henüz algılayamadık. Ayrıca teknoloji teknik bilimi, yöntemdir. Biz bilim ve teknolojiyi kullanarak katma değeri yüksek ürünler geliştirmeyi hedeflemeliyiz. Hâlbuki modern teknoloji ürünlerini alıp, kullanmayı çok seviyoruz. Biz geliştirip üretmek yerine alıp kullanmayı tercih ediyoruz. Üretim araçlarını almak yerine ürünleri almak doğru yöntem değildir.

6. ABD ve Avrupa'da yüksek lisans veya doktora yaparak dönen bilim yapma alt yapısında genç araştırmacı potansiyeline rağmen bilim alanında yetersiz olduğumuzu düşünüyor musunuz? Bunun sebebi bilime inancın azlığı mı? Bilimsel düşünceimizin olmaması mı?

Ülkemizde yurt dışında doktora yapmış oldukça çok sayıda genç bilim adamı var. Ama bir bütün olarak Türkiye Bilim dünyasında henüz hedeflene noktanın uzağında. Ar-ge'ye ve eğitime ayrılan kaynaklar, ulusal gelirdeki payı ve kişi başına düşen miktarlar açısından OECD içinde sonlardayız. Bilime yönelişin toplumsal yaşamda zayıf olması ve eğitim ve ar-ge'ye ayrılan payın düşük olması ve bu konularda kapsamlı, bütünsel politikalar eksikliği bu günkü durumun ana sebepleridir.

7. Bir uzaktan eğitim öğrencisi olarak sizce uzaktan eğitim ülkemizde yeterli düzeye gelebilmiş midir? Özellikle mühendislik dallarında eğitim uzaktan eğitim ile verilebilir mi?

Ülkemizde Anadolu Üniversitesi açık eğitim fakültesi yoğun bir şekilde uzaktan eğitimi kullanıyor. Bunun dışında çeşitli üniversitede sınırlı alanda çalışmalar var. Mühendislikle karma (blended) eğitim yapılıyor. Uzaktan eğitim henüz önemli bir boyuta henüz ulaşmadı. Daha çok, talebin çok olduğu ortak derslerde ve az sayıda 2. eğitim derslerinde kullanılıyor. Bunun için ciddi destek yapıları kurulmuş dudumda değil.